

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

**Promemoria med förslag på ändring i övergångsbestämmelserna till
polisdatalagen (1998:622)**

Ju2007/5992/PO

I promemorian redovisas att översynen av polisdatalagen inte är färdig så att den kan träda i kraft som planerat kommande årsskifte. Man föreslår därför att polisen ska få fortsätta att föra vissa register med stöd av tillstånd enligt datalagen (1973:289). Rikssarkivet har ingen invändning mot detta i huvudsak. Är den nya lagen försenad behövs en provisorisk lösning.

Enligt Rikssarkivets bedömning är förseningen olycklig. Datalagen speglar sin tids syn på automatiserad behandling av uppgifter. Utvecklingen sedan 1973 av informationsbehandlingen är enorm. Då bestod datahanteringen av stora centrala register som genererade listor på papper. Idag hanteras ärenden inom många områden till övervägande del elektroniskt. En utgångspunkt i datalagen var att den enskildes integritet stärktes genom att uppgifter bara behandlades en kort tid. Lagen innehåller därför bestämmelser om gallring av uppgifter. På samma sätt innehåller flera registerlagar och många tillstånd från Datainspektionen bestämmelser om att uppgifter ska gallras efter viss tid. Ett exempel på konsekvenserna av detta redovisas i ärendet Ju2005/2539/PO, där Rikspolisstyrelsen har överklagat Datainspektionens beslut.

Enligt Rikssarkivets uppfattning stärks inte den enskildes integritet genom att uppgifter gallras. Tvärtom omöjliggör gallring den enskildes insyn i hur myndigheterna hanterar uppgifter om honom. Reglerna i tryckfrihetsförordningen (TF) om tillgång till allmänna handlingar är en central del av rättssystemet. Syftet är att allmänheten och media ska ha möjlighet att kontrollera myndigheternas handläggning. Förstörs uppgifterna/handlingarna kan bestämmelserna om information till den enskilde i datalagen /personuppgiftslagen och om utlämnande av handlingar i TF inte utnyttjas.

Många uppgifter inom polisen omfattas av sekretess också mot den som uppgiften berör. Uppgifterna bör då bevaras så länge att det blir möjligt för den enskilde att ta del av dem. Enligt Rikssarkivets uppfattning upplevs det som speciellt kränkande att vara registrerad samtidigt som man nekas uppgift om registreringen.

Enligt arkivlagen ska allmänna handlingar - myndigheternas arkiv - bevaras för att tillgodose rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättsskipning och förvaltning och forskningens behov, 3 §. Polisens verksamhet är enligt Riksarkivets bedömning ett exempel på områden där ett bevarande för att tillgodose dessa intressen har särskild betydelse. Riksarkivet anser således att den enskildes integritet stärks genom att uppgifter bevaras.

Riksarkivet föreslår att reglerna om bevarande i arkivlagen - och inte bestämmelserna om gallring i datalagen och Datainspektionens tillstånd - ska gälla för nu aktuella register i avvaktan på den nya lagen.

Beslutande i ärendet har varit riksarkivarie Tomas Lidman. Närvarande vid den slutliga handläggningen har också varit verksamjurist Ulla Ahlqvist, föredragande.

Tomas Lidman

Ulla Ahlqvist